

Työsuojelurahaston rahoittama post doc-tutkimusstipendi
Hanke 220461
Paula Piirainen

Tiivistelmä

Tutkimuksessa kartoitetaan vanhustyön lähiesihenkilöiden näkemyksiä nykyisestä johtamistavastaan sekä henkilöstön työhyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä. Tarkoituksena on luoda vanhustyön johtajille valmentavan johtamisen täydennyskoulutusmalli. Tutkimusaineisto koostui kahden hyvinvointialueen kotihoidossa ja ympärivuorokautisessa palveluasumisessa työskentelevistä lähiesihenkilöistä. Tutkimuksen osallistujat valittiin sopivuuteen perustuvalla harkinnanvaraisella otannalla. Aineisto kerättiin kahdella pääosin laadullisella kyselytutkimuksella ja tutkimusaineisto analysoitiin narratiivisella analyysillä.

Valmentavalla johtamisella työhyvinvointia vanhusten hoitotyöhön.

Vanhustyö kärsii työvoimapulasta alan heikon veto- ja pitovoiman vuoksi. Tarvitaan uudenlaista vanhustyön lähijohtamista, hierarkkisen tavan sijaan. Tavoitteena on kartoittaa vanhustyön lähijohtajien näkemyksiä nykyisestä johtamistavastaan sekä henkilöstön työhyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä. Tarkoituksena on luoda vanhustyön johtajille valmentavan johtamisen täydennyskoulutusmalli. Tutkimus on tarpeellinen, koska vanhustyö tarvitsee kehittämistä ja tukea hoitotyön laadun varmistamiseksi.

Tutkimusaineisto koostui sopivuuteen perustuvasta harkinnanvaraisesta otannasta, kahden hyvinvointialueen kotihoidossa ja ympärivuorokautisessa palveluasumisessa työskentelevistä lähiesihenkilöistä (n=42). Aineisto kerättiin kahdella pääosin laadullisella kyselyllä. Tutkimusaineistoa syventävää tietoa saatiin kasvokkain tapahtuvilla koulutuskerroilla, joita oli yhteensä viisi ja niihin osallistui keskimäärin 22 lähiesihenkilöä/koulutuskerta.

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää vanhustyön lähiesihenkilöiden omia näkemyksiä nykyisestä johtamistavastaan sekä henkilöstön työhyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä. Aineisto kerättiin kahdella pääosin kuvailevalla laadullisella kyselytutkimuksella, jotka analysoitiin narratiivisella analyysillä. Kysely koostui pääasiallisesti avoimista kysymyksistä, joihin lähiesihenkilöt pystyivät kuvailemaan omia näkemyksiään.

Tulosten mukaan vanhustyön lähiesihenkilöiltä vaaditaan monipuolista ja laaja-alaista osaamista johtamistyössään. Lähiesihenkilöt arvioivat osaamisensa parhaimmaksi henkilöstöjohtamisessa ja työhyvinvoinnin johtamisessa. Täydennyskoulutuksen tarve ilmenee erityisesti muutosjohtamisen ja osaamisen johtamisen alueilla. Johtamisella on myös olennainen merkitys hoitohenkilöstön työhyvinvoinnille ja vanhustyön asiakkaiden elämänlaadulle.

Suomessa hyvinvointialueet ovat toimineet vasta vuoden ajan ja tämän vuoksi tutkimuksessa on uutuusarvoa. Tutkimus tuottaa tietoa ajankohdasta, jossa vanhustyön

lähiesihenkilöt ovat myös osittain uusien toimintatapojen ja -mallien edessä. Tutkimustuloksia voidaan hyödyntää suunniteltaessa ja kehitettäessä vanhustyön johtajien täydennyskoulutusta.

Julkaisuluettelo:

Piirainen P, Elo S. & Siira H. 2023. Vanhustyön lähiesihenkilöiden näkemyksiä johtamisesta. Kyselytutkimuksen tuloksia. Pro Terveys 4-5/2023.

Piirainen P, Elo S. & Siira H. 2024. Vanhustyön lähiesihenkilöt tukemassa henkilöstönsä työhyvinvointia. Käsikirjoitus Gerontologia lehteen.